

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2021

Iniciativa de Custòdia del
Territori de les Illes Balears (ICTIB)

La **Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears**, ICTIB, és una organització sense afany de lucre constituïda al 2007, que promou la custòdia del territori com a estratègia per conservar els valors naturals, culturals i paisatgístics de les Illes Balears. Es tracta d'una xarxa formada per entitats, associacions, fundacions, ens locals, empreses i persones físiques que fan feina per la custòdia del territori a les nostres illes.

A la ICTIB hi fem feina ininterrompudament des de la seva creació, tot i que des de fa uns anys hem augmentat la nostra capacitat de dedicació a la xarxa. En aquest document repassarem les fites aconseguides al llarg de 2021. Agraïm el suport rebut per la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca del Govern de les Illes Balears, així com el de les entitats que formen la xarxa i també del Consorci de la Serra de Tramuntana.

ICTIB

Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears

Mòbil: 677 755 397

www.ictib.net

ICTIB Xarxa de Custòdia de Les Illes Balears

@IniciativaCTIB

Hem organitzat 2 tallers de formació i 1 jornada tècnica. Hi han participat una vintena d'entitats i desenes de persones.

Hem dedicat un 30% de la feina a l'assessorament de les entitats de custòdia, així com a informar a altres persones i entitats interessades.

Hem pogut celebrar la III Setmana de la Custòdia de les Illes Balears, a la que han participat 12 entitats i més de 200 persones.

Hem produït i difós 3 vídeos sobre iniciatives de custòdia a Balears i hem celebrat la Jornada Anual per a conèixer iniciatives d'altres indrets. Hem publicat 3 números del butlletí electrònic.

Hem seguit treballant per crear xarxa, col·laborant amb altres xarxes autonòmiques i essent part activa de la xarxa estatal - FRECT.

1. ASSESSORAMENT I SUPORT A LES ENTITATS DE CUSTÒDIA

FORMACIÓ ICTIB

CAPACITACIÓ DE LES ENTITATS EN TEMES TRANSVERSALS

10 de març 2021

FORMACIÓ BÀSICA ZOOM: Vam conèixer i aprendre a utilitzar aquesta plataforma digital per treure partit a les reunions en línia. La formació va ser impartida per na Núria Llabrés, ex-presidenta de la ICTIB i coordinadora de l'ONG Justícia Alimentària a Balears.

El total de persones inscrites van ser 13, pertanyents a ONG (la majoria), institucions públiques i associacions.

[Veure el vídeo de la formació.](#)

21 d'abril 2021

FORMACIÓ BÀSICA MAILCHIMP: Vàrem fer un recorregut per les passes a seguir per editar un butlletí de notícies per a la nostra entitat, a través de la formació bàsica sobre l'aplicació en línia Mailchimp. Aquesta eina és una bona aliada per donar a conèixer la les activitats que organitzem, les novetats a destacar, etc. La formació va ser impartida per na Macu Férriz, coordinadora tècnica de la ICTIB.

El total de persones inscrites van ser 13, pertanyents a ONG (la majoria), institucions públiques, associacions i públic general.

[Veure el vídeo de la formació.](#)

JORNADA TÈCNICA “EMPRESES I BIODIVERSITAT: ALIANCES PEL TERRITORI”

30 de juny 2021

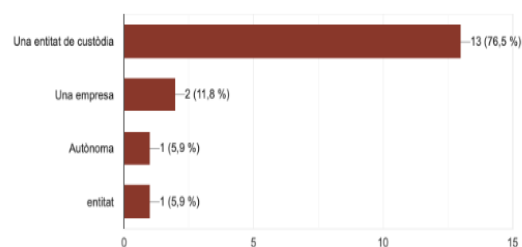
La jornada tècnica s'engloba dins una proposta d'actuacions de foment, promoció i divulgació de la responsabilitat social, amb l'objectiu de posar en contacte el món empresarial i el de la conservació del patrimoni natural i cultural a l'illa de Mallorca a través de la Responsabilitat Social, amb la intenció de teixir col·laboracions que siguin beneficioses per ambdues parts i, sobretot, pels valors naturals, culturals i socials que acull el nostre territori.

Va ser organitzada per la ICTIB amb el suport de la Direcció Insular de Promoció Econòmica i Producte Local, amb la finalitat última de tractar les diferents possibilitats que hi ha per a que petites i mitjanes empreses de Balears, especialment relacionades amb el territori, col·laborin amb associacions i/o projectes de conservació a través de la custòdia del territori.

Es van inscriure un total de 17 persones, de les quals:

- 13 d'entitats de custòdia del territori.
- 2 del teixit empresarial: una empresa del sector vinícola i una altra dedicada a la gestió ambiental i assessorament per a empreses. Ambdues locals.
- 1 a una entitat no pertanyent a la xarxa d'entitats de custòdia.
- 1 persona autònoma.

Podeu accedir [aquí](#) a les presentacions.

OFICINA TÈCNICA

ATENCIÓ AL PÚBLIC I ASSESSORAMENT

S'ha mantingut oberta la oficina tècnica de dilluns a divendres de manera ininterrompuda. S'han rebut i gestionat més d'una trentena de consultes provinents sobretot d'entitats membres de la ICTIB, però també d'altres que s'han apropat a la xarxa. Moltes de les converses s'han tingut per telèfon, però d'altres han tingut lloc de forma presencial o en reunions telemàtiques: Palma XXI, Més que Pedra, Associació de Varietats Locals de Mallorca, Cleanwave Foundation, Save the Med Foundation, Arrels Marines, IRBI, entre d'altres.

Altres consultes han arribat per part de particulars o d'agents diversos amb inquietuds relacionades amb terrenys propis o amb possibles col·laboracions amb propietaris de finques amb projectes de caire mediambiental, educatiu, etc.

En total, s'han fet:

2 Taller de formació

1 Jornada tècnica

30 Sessions d'assessorament

2. SENSIBILITZACIÓ, DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

DIFUSIÓ D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI

III SETMANA DE LA CUSTÒDIA DEL TERRITORI A BALEARS

Del 29 de maig al 6 de juny

Al llarg d'aquests dies una desena de les entitats que formen part de la nostra xarxa van organitzar activitats relacionades amb les iniciatives de custòdia del territori que desenvolupen. L'objectiu principal d'aquesta setmana és apropar aquestes iniciatives a la societat, així com fomentar la seva implicació directa.

Les propostes varen ser molt diverses, des de jornades de treball al camp o mostrejos científics a la platja, fins a cursos temàtics, sortides en família al bosc o campanyes online per a la promoció de producte local.

En total, han tingut lloc 13 activitats molt diverses proposades per 12 de les iniciatives de custòdia actualment actives a les Illes Balears. Hi han participat més de 200 persones.

Es pot consultar el programa complet d'activitats en [aquest enllaç](#) i el resum de la jornada en [aquest altre](#).

200 Persones participants

12 Entitats

13 Activitats

VIII JORNADA ANUAL DE DIFUSIÓ D'INICIATIVES DE CUSTÒDIA: "CUSTÒDIA MARINA I LITORAL"

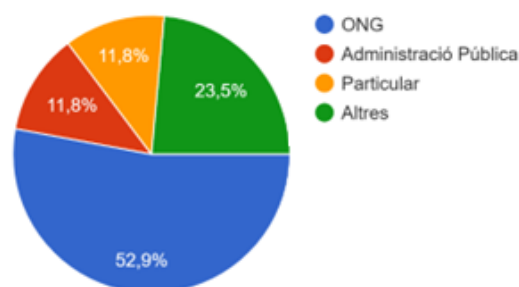
29 de setembre 2021

L'objectiu principal de les jornades anuals de difusió és facilitar un espai de trobada de les diferents entitats, administracions i persones relacionades amb la custòdia del territori.

El 2021 es pretenia fer una feina més específica i conjunta de reflexió i col·laboració, compartint aquells coneixements, dubtes i idees que puguin contribuir a consolidar les diverses iniciatives que hi ha a Balears a l'àmbit marí, comptant amb la col·laboració de les administracions públiques i altres agents implicats.

Va tenir lloc en format presencial a l'IES Bendinat, a Calvià. Es varen registrar un total de 32 persones, provinents d'11 ONG diferents, 2 ajuntaments i 3 departaments de la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern Balear.

També es varen emetre en streaming les diverses xerrades a través del YouTube de la ICTIB (Secretaria ICTIB) i amb del hashtag #JornadaCustòdiaIB. Les diverses presentacions i els vídeos de les xerrades es poden trobar seguint aquest [enllaç](#).

32 Assistents

4 Ponents - Entitats de custòdia

VÍDEOS DIVULGATIUS

Al llarg de 2021, amb l'objectiu de retratar i donar veu a les diferents persones implicades en iniciatives de custòdia del territori a Balears, la ICTIB ha realitzat una sèrie de vídeos gravats a Mallorca, Menorca i Eivissa. S'han centrat en les iniciatives següents:

MALLORCA – Finca de Son Sardina del futur parc agrari de Palma. [Vídeo a YouTube.](#)

EIVISSA – Can Toni d'en Jaume Negre, de GEN GOB. [Vídeo a YouTube.](#)

MENORCA – Les Pedreres de S'Hostal de Lítica. [Vídeo a YouTube.](#)

A més, s'ha fet un vídeo curt com a resum dels tres vídeos, per dinamitzar les xarxes socials: [Vídeo a YouTube.](#)

4

Vídeos

3

Entitats de custòdia

434

Reproduccions

DINAMITZACIÓ DEL WEB I LES XARXES SOCIALS

PÀGINA WEB

El web de la ICTIB és la principal plataforma de comunicació i difusió de l'organització.

Al llarg de 2021 s'han realitzat diversitat de feines de dinamització, millora i manteniment al web de la ICTIB, fent modificacions i afegits regularment per tal de tenir la informació actualitzada sobre cursos, tallers, xerrades, materials de consulta, nous socis, publicacions, etc.

Per una banda s'hi ha anat publicant entrades, especialment sobre esdeveniments organitzats per la nostra xarxa, així com d'iniciatives en marxa a Balears; en total han estat 16 entrades fins octubre de 2021. També s'han afegit apartats, renovat informació canviant, millorat l'organització i aspecte d'algunes pàgines, etc.

D'altra banda, s'han mantingut bastant dinamisme al portal del web, destacant les novetats per fer-les visibles pels visitants, amb la intenció de facilitar l'accessibilitat a la informació rellevant que es volia transmetre.

719 Mitjana mensual de visites al web

24 Mitjana diària de visites al web

XARXES SOCIALS

Des de les xarxes socials de la ICTIB, tant el a través de Facebook com de Twitter, a més de donar més difusió a les notícies de la ICTIB, es pretén captar visites al web, on normalment es desenvolupa amb més detall el contingut que breument s'anuncia a les XXSS. En elles, s'ha seguit publicant totes les novetats de l'organització, a més de seguir donant suport a la informació publicada per les iniciatives associades, i compartint informació que la ICTIB ha considerat d'interès per al seu públic objectiu, ja fos de caràcter intern o extern.

FACEBOOK

152 Publicacions

182 Nous seguidors

1058 Total seguidors

Enllaç al compte de Facebook: [ICTIB Xarxa de Custòdia de Les Illes Balears.](#)

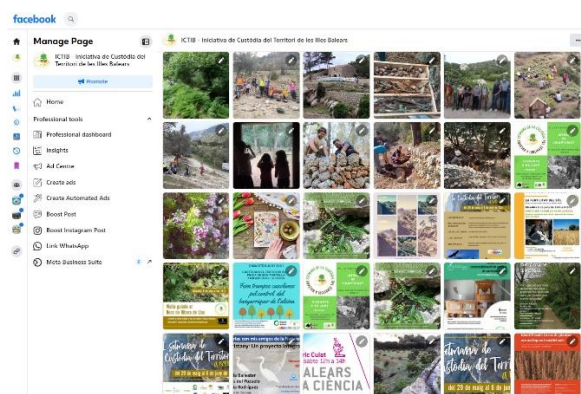
TWITTER

175 Publicacions

123 Nous seguidors

462 Total seguidors

Enllaç al compte de Twitter: [@IniciativaCTIB](#)

ALTRES PUBLICACIONS

BUTLLETINS TRIMESTRALS

El 2021 s'ha continuat amb la publicació del butlletí de notícies de la ICTIB. S'han llançat 3 números (el 6è número (febrer), el 7è (maig) i el 8è (setembre)), els quals s'han fet arribar als més de 400 contactes subscrits que actualment té la nostra entitat. També se n'ha fet difusió a XXSS i s'ha publicat al web.

MEMÒRIA 2020

Per tercer any consecutiu es va publicar un document que recull de manera resumida les principals activitats realitzades per la ICTIB al llarg de 2020, el qual es pot consultar en el [següent enllaç](#) juntament amb els d'altres anys.

El butlletí de notícies sobre Custòdia del Territori de les Illes Balears
7 - Primavera de 2021

Notícies ICTIB

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2020

Iniciativa de Custòdia del Territori de les Illes Balears (ICTIB)

16	Articles web
327	Publicacions a XXSS
3	Números del butlletí de notícies
1	Memòria d'activitats de 2020

3. CREANT XARXA

A BALEARS

CELEBRACIÓ D'ASSEMBLEA ANUAL D'ENTITATS I PERSONES SÒCIES DE LA ICTIB

Dimecres 3 de febrer 2021

Com cada any vàrem celebrar l'assemblea de persones i entitats sòcies de la ICTIB, aquesta vegada en una trobada online mitjançant la plataforma zoom. S'expliquen totes les accions realitzades al llarg de 2020 i es presenta el pla de feina i el pressupost per 2021. Es renoven els càrrecs de la junta Directiva de la ICTIB, amb la incorporació de Gemma Capdevila com a nova presidenta de l'entitat. Vàrem compartir idees i comentaris entre totes les persones dels diferents col·lectius presents.

Dimarts 13 de desembre 2021

L'assemblea relativa al període de 2021 es porta a terme en el mateix any, també de manera telemàtica mitjançant la plataforma zoom. S'expliquen les actuacions realitzades al llarg de 2021 i es presenta l'estat dels comptes, a la vegada que es plantegen possibilitats de finançament pel 2022. Es constitueix un acta que es fa arribar a totes les entitats sòcies de la ICTIB per correu electrònic.

23 Persones assistents

20 Entitats

9 Persones assistents

8 Entitats

PARTICIPACIÓ A ESDEVENIMENTS D'ALTRES ENTITATS

A la ICTIB estem sempre disposades a participar allà on ens conviden, especialment quan es tracta d'entitats de la nostra xarxa. Així, al llarg de 2021 vàrem esser presents a diversos esdeveniments.

ES CREA EL "GRUP DE TREBALL DE CUSTÒDIA DEL TERRITORI AL DOMINI PÚBLIC"

El 31 de març va tenir lloc la primera reunió d'aquest nou grup de treball, en la que hi varen participar una quinzena de persones de diversos àmbits relacionats amb la conservació i la gestió d'espais de domini públic com el litoral, la zona marina nacional, les zones humides i els espais fluvials.

L'objectiu principal del grup és fer feina de manera plural i coordinada per donar forma a un document que sigui útil a l'hora de resoldre totes les qüestions entorn les iniciatives de custòdia en aquests àmbits.

ES CONTINUA AMB EL "GRUP DE TREBALL SOBRE ESPAIS EDUCATIUS I CUSTÒDIA DEL TERRITORI"

El Grup de Treball d'Espais Educatius i Custòdia creat el 2020 s'ha reunit en una ocasió al llarg de 2021 per xerrar sobretot com enfocar l'any i impulsar la difusió de la guia editada el 2020.

Vàrem poder mantenir una reunió amb la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa, on es va decidir de presentar la guia conjuntament a través d'una nota de premsa i es va fer una impressió de la guia per poder lliurar-la als centres; es va redactar una proposta de formació al professorat que ha estat inclosa en el programa pel curs 2021-2022; i es va fer arribar la guia en format digital a tots els centres de primària i secundària, així com instituts i centres d'educació especialitzada.

A NIVELL ESTATAL

FRECT I PLATAFORMA DE CUSTODIA DEL TERRITORI

La ICTIB forma part de xarxes i ens d'àmbit estatal relacionats amb la custòdia del territori per tal de compartir aprenentatges, establir sinergies entre territoris, treballar per a la recerca de finançament a través de dissenyar projectes conjunts o formar part d'aliances per a la incidència en polítiques ambientals, agràries o fiscals, entre d'altres.

Durant aquest any s'han realitzat diferents reunions de coordinació: 2 reunions del consell directiu del *Foro de Redes y Entidades de Custodia del Territorio (FRECT)*, al qual hi ha un membre de la ICTIB dins el Consell Directiu, i 3 reunions de la comissió de participació de la *Plataforma de Custodia del Territorio de la Fundación Biodiversidad*, de la que també som membres.

Amb el FRECT s'ha continuat també amb la participació en dues línies de feina que varen arrencar la tardor de 2020. La primera està relacionada amb el desenvolupament de la custòdia urbana i l'altra línia de feina té a veure amb l'enfortiment i capacitat de xarxes com la nostra.

FRECT
Foro de Redes y Entidades
de Custodia del Territorio

MINISTERIO
DE AGRICULTURA, ALIMENTACIÓN
Y MEDIO AMBIENTE

Plataforma Custodia del Territorio

FRECT I PLATAFORMA DE CUSTODIA DEL TERRITORI

Altra col·laboració amb aquesta entitat a estat per a les VIII Jornades Estatals de Custòdia del Territori, organitzades pel FRECT, SEO-Birdlife i la Xarxa de Custòdia de Castilla la Mancha. Enguany s'han celebrat en format en línia per a evitar haver de suspendre-les per causes sanitàries, tal i com va passar el 2020, any en que s'havien de celebrar. Des de la ICTIB hem donat suport a la difusió de les activitats proposades i a la comunicació dels principals resultats obtinguts i idees sorgides al llarg de les 2 jornades centrals dels dies 27 i 28 d'octubre, així com els webinars que han tingut lloc els dimecres dels mesos d'octubre i novembre.

També vàrem participar al Grup de Treball sobre indicadors d'acords, iniciatives i entitats de custòdia, el qual es va reunir per primera vegada el 28 de juny i després va seguir en contacte a través del correu electrònic, per finalment exposar la feina assolida en el marc de la celebració de les jornades. Finalment, vàrem participar en el segon webinar, celebrat el 20 d'octubre i titulat "*Jornada divulgativa sobre custòdia del territorio*", amb una xerrada sobre custòdia marina; [aquí](#) està la informació sobre aquest esdeveniment.

4. TREBALL AMB LES ADMINISTRACIONS

FEINA AMB ELS MUNICIPIS

TALLER DE CUSTÒDIA MUNICIPAL

23 de juny 2021

El taller va ser liderat per na Mireia Salazar, jurista de la Xarxa per a la Conservació de la Natura de Catalunya, qui va fer una presentació després d'una introducció inicial sobre la feina feta fins aleshores per part de na Macu Ferriz.

Na Mireia va repassar conceptes bàsic relatius a la custòdia municipal, destacant el paper dels ens locals en el foment, suport i desenvolupament de projectes de conservació de valors naturals i culturals a través d'iniciatives de custòdia. Més tard es va centrar en aspectes més concrets relatius als diferents tipus d'acords segons iniciativa de custòdia, posant exemples diversos que complementaven la teoria amb casos reals.

En una segona part de caire pràctic es varen analitzar aspectes jurídics de diversos casos pràctics de Balears, gràcies a la presència al taller de personal d'ajuntaments implicats en acords de custòdia en procés de negociació o plantejament.

Va tenir lloc en format telemàtic a través de la plataforma Zoom. El públic objectiu eren personal d'ajuntaments de Balears, dels departaments de medi ambient i serveis jurídics, especialment, i també entitats o col·lectius interessats a conèixer com iniciar un acord de custòdia amb ajuntaments. S'hi varen inscriure 14 persones de diferents consistoris.

La presentació de na Mireia i la gravació del taller es poden consultar en [aquest enllaç](#).

SUPORT TÈCNIC A AJUNTAMENTS

El 2021 es va continuar amb la feina feta al llarg de 2020, mantenint el contacte amb la majoria de municipis amb els que es va treballar i ampliant la tasca a d'altres ajuntaments.

Es varen mantenir reunions amb l'ajuntament de Santa Maria i Puigpunyent, com a novetat, i tant en un cas com en l'altre es va xerrar, entre d'altres coses, de possibles acords amb entitats de custòdia. A l'estiu se'n va signar un entre l'associació Més que Pedra i l'Ajuntament de Santa Maria; a Puigpunyent encara s'ha de seguir fent-hi feina amb les entitats identificades al municipi que podrien col·laborar amb el consistori per a la gestió de determinats espais del seu territori.

GOVERN I CONSELLS

RELACIÓ AMB LA CONSELLERIA D'AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ DEL GOVERN DE LES IB

Durant el 2021 hem tingut un parell de converses i una reunió a la tardor per a mirar de valorar el paper de la custòdia del territori en determinades línies de feina que estan impulsant, sobretot pel que fa a la instauració o suport als bancs de terres a les diferents illes.

RELACIÓ AMB LA CONSELLERIA D'EDUCACIÓ I CULTURA DEL GOVERN DE LES IB

Ens vàrem reunir per fer difusió de la "Guia d'espais educatius i Custòdia del territori", elaborada el 2020 i editada el 2021 en format paper per a poder fer-la arribar en persona a determinats centres educatius. És concerta un taller per dur a terme el gener de 2022.

CONVERSES AMB EL DEPT. DE TERRITORI DEL CONSELL DE MALLORCA I EL CONSORCI DE LA SERRA DE TRAMUNTANA PATRIMONI MUNDIAL

D'altra banda, existeix una comunicació fluïda amb el Dept. de Territori del Consell de Mallorca. A una reunió mantinguda el mes de juliol, es va tractar la necessitat de clarificar el paper de la ICTIB com a xarxa de custòdia enfront a l'intrusisme practicat per l'ABEC - Associació Balear d'Entitats de Caça; així com la possibilitat d'incloure la custòdia dins de la Llei de la Serra de Tramuntana

A més, la ICTIB és part de la Mesa de Participació del Consorci de la Serra de Tramuntana, la qual es reuneix amb certa freqüència per tractar diversos temes relatius a la dinamització de la Serra i la protecció del seu valuós paisatge. Al 2021 vàrem assistir a 3 trobades.

El 2021 va treure per 4ª vegada consecutiva la **convocatòria d'ajudes a entitats que fomentin i promoguin iniciatives de custòdia a l'àmbit de la Serra.**

Aquesta subvenció permet que hi hagi fins a 7 projectes actius a Tramuntana de diversa tipologia: des de la recuperació de varietats locals o la rehabilitació d'elements etnològics, fins a la gestió agrària/forestal sostenible o el manteniment del paisatge.

PROPOSTA D'INCLUSIÓ DE LA CUSTÒDIA DEL TERRITORI A CONVOCATÒRIES D'AJUDES DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Es varen revisar nombroses convocatòries d'ajudes i es varen fer algunes propostes, sobretot per les que ofereix la Conselleria de d'Agricultura, Pesca i Alimentació, així com a la única convocatòria de la Conselleria de Medi Ambient i Territori (CMAT).

En general es proposa incloure la custòdia del territori com a criteri de valoració, és a dir, que les propostes presentades que estiguin emmarcades en una iniciativa de custòdia rebin puntuació per aquest fet. També es va tornar a demanar que la custòdia del territori tornés a ser una línia estratègica de la convocatòria d'Educació ambiental de la CMAT, ja que en 2019 així era i el 2020 va desaparèixer.

5. LES ENTITATS DE LA XARXA

NOVES INCORPORACIONS A LA ICTIB

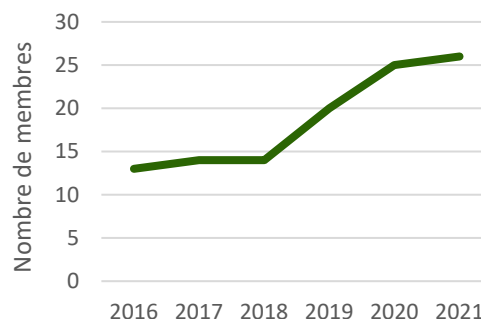
Al 2021 hi va haver una incorporació a la ICTIB, el que suposa un total de 26 entitats sòcies. La nostra xarxa no només creix en nombre cada any, si no també en riquesa i diversitat en qüestió d'objectius de les seves iniciatives, havent-se sumat una més a favor de la conservació i restauració d'ecosistemes marins i litorals.

Fundació CleanWave, una entitat iniciadora de projectes liderats per la comunitat que aporten conservació, protecció i regeneració de la terra i el mar a la Mediterrània. Entre d'altres, duu a terme el projecte MedGardens, amb el propòsit de regenerar els boscos submarins mediterranis.

El llistat complet d'entitats sòcies el podeu consultar en [aquest espai](#).

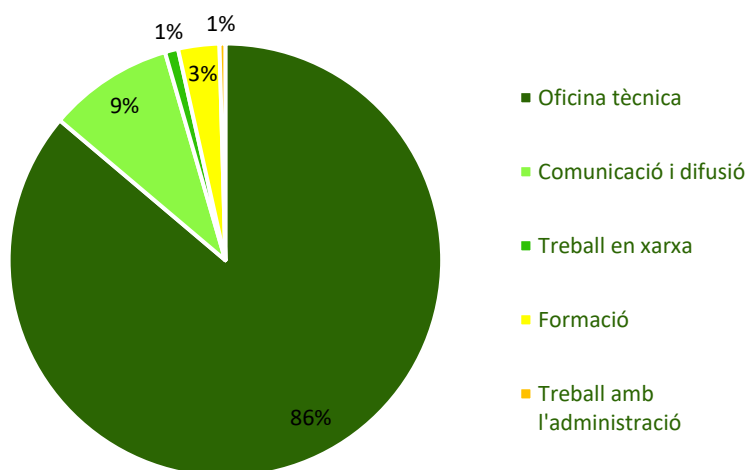
Evolució del nombre de membres de la ICTIB

6. BALANÇ ECONÒMIC

Per a poder desenvolupar el programa de feina de la ICTIB al llarg de 2021, s'ha realitzat una despesa total de 26.332 €. Això ha estat possible gràcies al suport del Govern Balear, a la contribució de les quotes de socis i sòcies de la xarxa i a part del romanent de què disposem a la ICTIB; en total els ingressos han estat de 27.889 €.

DESPESES 2021

INGRESSOS 2021

